

การพัฒนาระดับอาชีพออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิม
ตามหลักสูตรที่พัฒนาด้วยกระบวนการดาคัม
Career Leverage for Muslim Women Dress Making and Design
with the ‘Developing a Curriculum (DACUM)’ Process

ฟาธียาห์ ชูเชิด¹ พรเพ็ญ ประกอบกิจ²
Fatheya Choocherd¹ Pornpen Prakobkit²

¹⁻² วิทยาลัยชุมชนสงขลา จังหวัดสงขลา 90150

Songkhla Community College, Songkhla 90150

¹ Corresponding Author: E-mail: fatheya@sk-cc.ac.th

Received: 9 March. 2022; Revised: 18 April. 2022; Accepted: 3 May. 2022;

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระดับอาชีพออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตามความต้องการของชุมชนด้วยกระบวนการ DACUM 2) เพื่อฝึกอบรมพัฒนาระดับอาชีพการออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตามหลักสูตรที่พัฒนาด้วยกระบวนการ DACUM และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมระดับอาชีพออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตามหลักสูตรที่พัฒนาด้วยกระบวนการ DACUM มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสำรวจความต้องการด้านการฝึกอาชีพ และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการวิจัย พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมอาชีพการออกแบบ และตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมมีเนื้อหาหลัก 6 บทเรียน เวลาเรียน จำนวน 75 ชั่วโมง จัดการฝึกอบรมปฏิบัติการออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิม เป็นภาคทฤษฎี 11 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติ 64 ชั่วโมง ผู้เข้ารับการอบรมสามารถออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมสำหรับตนเองคนละ 1 ชุด ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความพึงพอใจในรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับคือ คุณภาพและความเชื่อมั่นการให้บริการ ด้านการให้บริการของบุคลากร : อาจารย์ผู้สอน วิทยากร เจ้าหน้าที่ ด้านขั้นตอนการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก : อุปกรณ์สื่อห้องเรียน อาคาร สถานที่ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

คำสำคัญ : หลักสูตรฝึกอบรมอาชีพ การออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกาย กระบวนการดาคัม (DACUM)

Abstract

The objectives of this research were to: 1) develop a training course for career leverage for Muslim women dress making and design with the ‘Developing a Curriculum (DACUM)’ Process based on the needs of the community; 2) provide a training course for career leverage for Muslim women dress making and design with the ‘Developing a Curriculum (DACUM)’ Process; and 3) study the satisfaction of the trainees joining the career leverage for Muslim women dress making and design course. There were 21 participants attending the course with the research tools including the vocational training needs survey questionnaire and the satisfaction assessment form. The data were analyzed using basic research statistics, i.e. frequency, percentage, and mean. The results of the research were as follows: Muslim women dress making and design career training course comprised 6 lessons of a core content with 75 hours of the study time. The Muslim women dress making and design course organization was divided into 11 hours of theories and 64 hours of practical training. The participants were able to design and make one set of Muslim women’s dress for themselves. Overall training satisfaction assessment results were at the highest level with very high level in each aspect. When considering on each aspect, the levels of satisfaction were as follows : quality and service confidence; personnel services comprising lecturers, trainers and staffs; and service procedures and facilities comprising media equipment, classrooms, and buildings.

Keywords : Career training course, dress making and design, Developing a Curriculum (DACUM)

1. บทนำ

จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นพื้นฐาน นำมาสู่การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ซึ่งมีเป้าหมายหลัก คือ การพัฒนาประเทศมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” โดยได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวคิดนำทางในการพัฒนาประเทศ เน้นให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา สร้างความมั่นคงของชาติ โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวข้างต้น คือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม มุ่งลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน แก้ไขปัญหาความยากจน เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาคีรัฐรวมทั้งเพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเอง และได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น โดยส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการระดับ ชุมชน ยกระดับรายได้ประชากรกลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุด [1]

การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา [2] กำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่สำคัญประการหนึ่งคือ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ ที่มุ่งหวังแก้ไขปัญหเกี่ยวกับปากท้องของประชาชนในระดับล่างที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ โดยมีแผนงานที่สำคัญ คือ แผนงานการพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง

จังหวัดชายแดนภาคใต้ นำยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา มากำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อให้เกิดผลต่อเนื่องไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนในพื้นที่ เน้นการสร้างโอกาสและการเข้าถึงให้กับประชาชนในพื้นที่ อย่างเท่าเทียมกัน การยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการสร้างงาน สร้างอาชีพ ทำให้เกิดรายได้ให้กับชุมชน [3]

วิทยาลัยชุมชนมีพันธกิจที่สำคัญ คือ จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและบริหารจัดการโดยชุมชน จัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยหลักสูตรที่หลากหลาย ยืดหยุ่น และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน ผู้เรียนเข้าถึงการศึกษาได้โดยไม่มีข้อจำกัด เปิดกว้างและเข้าถึงง่าย ปฏิบัติต่อนักศึกษาผู้เข้ารับบริการทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีโอกาสได้เรียนโดยไม่ต้องออกไปจากระบบการศึกษา ตลอดจนได้เรียนไปพร้อมกับการทำงานเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิต [4]

จากการสำรวจความต้องการด้านการฝึกอาชีพ/พัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ของวิทยาลัยชุมชนสงขลา ในพื้นที่เป้าหมาย ที่กำหนดโดยศูนย์อำนวยการบริหารจัดการภาคใต้ (ศอ.บต.) ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ประกอบด้วย อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอบางยี่โย และอำเภอนาทวี เพื่อการวางแผนจัดบริการพัฒนาอาชีพสำหรับชุมชนประจำปีงบประมาณ 2563 พบว่า ร้อยละ 86 ของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 90 คน สนใจทำงานอาชีพด้านการออกแบบ และตัดเย็บเสื้อผ้า

เพื่อให้ผู้สนใจได้เรียนรู้งานอาชีพตามที่ต้องการ วิทยาลัยชุมชนสงขลาเห็นว่าควรจัดการฝึกอบรมระยะสั้นที่เหมาะสมสำหรับผู้สนใจเหล่านั้น ซึ่งการฝึกอบรมอาชีพเป็นกระบวนการจัดการศึกษาอย่างหนึ่งที่วิทยาลัยชุมชนสงขลา ดำเนินการเป็นประจำ มีหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอยู่แล้ว แต่เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี สังคม และสิ่งแวดล้อม ทำให้ความต้องการในการประกอบอาชีพเปลี่ยนแปลงไป และมีความจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพเพิ่มขึ้นอยู่เรื่อย ๆ และในการพัฒนาหลักสูตรอาชีพนั้น ต้องคำนึงถึงการที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้และทักษะสามารถทำงานหรือประกอบอาชีพได้จริง โดยอาศัยประสบการณ์ด้านความรู้และทักษะของผู้ที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ อยู่แล้ว มากำหนดเป็นความรู้และทักษะปฏิบัติในหลักสูตร วิธีการที่กล่าวมานี้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรแบบดาคัม (DACUM) ดังนั้น วิทยาลัยชุมชนสงขลาจึงใช้กระบวนการดาคัม (DACUM) ในการพัฒนาหลักสูตรอาชีพตามความต้องการของชุมชนในครั้งนี้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมยกระดับอาชีพการออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตาม ความต้องการของชุมชนด้วยกระบวนการ DACUM

2.2 เพื่อฝึกอบรมยกระดับอาชีพการออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตามหลักสูตรที่พัฒนาด้วยกระบวนการ DACUM

2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมยกระดับอาชีพการออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตามหลักสูตรที่พัฒนาด้วยกระบวนการ DACUM

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

3.1.1 ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เป้าหมาย กำหนดโดยศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ประกอบด้วย อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาทวี และอำเภอสะบ้าย้อย จำนวน 90 คน เลือกสุ่มมาโดยวิธีบังเอิญ เป็นผู้ให้ข้อมูลความต้องการในการพัฒนาอาชีพ

3.1.2 ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าที่มีทักษะและประสบการณ์ในการตัดเย็บ อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา เลือกมาแบบเจาะจง จำนวน 8 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลอาชีพออกแบบและตัดเย็บ ในการพัฒนาหลักสูตรอาชีพด้วยกระบวนการดาคัม (DACUM)

3.1.3 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมยกระดับอาชีพออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิม เป็นเครือข่ายการตัดเย็บเสื้อผ้าในพื้นที่ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา จำนวน 21 คน เข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แบบสอบถามสำรวจความต้องการด้านการฝึกอาชีพ/พัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ เป็นแบบสำรวจที่วิทยาลัยชุมชนสงขลาจัดทำเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการพัฒนาอาชีพของชุมชน เพื่อการวางแผนจัดบริการพัฒนาอาชีพ

3.2.2 แบบประเมินความพึงพอใจในการฝึกอบรมอาชีพ ที่สถาบันวิทยาลัยชุมชนจัดทำเพื่อใช้ในการประเมินติดตามกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ประกอบด้วยประเด็นหลัก 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม ด้านวิทยากรฝึกอบรม ด้านเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการนำความรู้ไปใช้

3.3 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรอาชีพออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตามความต้องการของชุมชน ด้วยกระบวนการดาคัม (DACUM) มีดังนี้

3.3.1 สำรวจความต้องการด้านการฝึกอบรมอาชีพของประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย ประกอบด้วย อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาทวี และอำเภอสะบ้าย้อย สุ่มโดยวิธีสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) พบว่า มีผู้สนใจในการฝึกอบรมอาชีพการออกแบบและตัดเย็บเสื้อผ้าร้อยละ 86 ช่างซ่อมเสื้อผ้าร้อยละ 27 และช่างตัดผมชาย ร้อยละ 8 ตามลำดับ

3.3.2 จัดประชุมวิเคราะห์อาชีพออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายโดยผู้มีประสบการณ์และความชำนาญ ในการออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรี จำนวน 8 คน เพื่อพิจารณาและกำหนดสมรรถนะหลัก และสมรรถนะรองที่เป็นของช่างออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรี ตลอดทั้งความรู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทำงานได้ตามสมรรถนะ

3.3.3 นำหัวข้อสมรรถนะหลักและสมรรถนะรองที่ได้จากการประชุมมาจัดทำเป็นร่างหลักสูตรช่างออกแบบ ตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิม ซึ่งมีเนื้อหา 7 บทเรียน จำนวน 66 ชั่วโมง ประกอบด้วยหัวข้อ 1) การใช้จักรเย็บเบื้องต้น 2) การเย็บเบื้องต้น 3) การวัดตัวและเทคนิค 4) การสร้างแบบเบื้องต้น 5) การตัดเย็บผ้าตามแบบ 6) การออกแบบและการตัดเย็บชั้นสูง (ชุดเดรส) และ 7) การคิดราคาต้นทุนผลผลิตและการตลาด

3.3.4 ประชุมวิพากษ์หลักสูตรอาชีพออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมที่ยกร่างไว้แล้ว คณะผู้วิพากษ์ หลักสูตรประกอบด้วยคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนการออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายจากสาขาวิชา ออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

6 คน และคณาจารย์ จากศูนย์วิจัยและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต วิทยาลัยชุมชนสงขลา ซึ่งมีประสบการณ์ในการสอนและมีพื้นฐาน ด้านวิชาการศึกษา หลักสูตรการสอน จำนวน 13 คน

หลักสูตรอาชีพที่ได้จากการวิพากษ์ ประกอบด้วยเนื้อหา 6 บทเรียน เวลาเรียน 75 ชั่วโมง เป็นภาคทฤษฎี 11 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติ 64 ชั่วโมง หัวข้อเนื้อหาประกอบด้วย 1) การออกแบบเครื่องแต่งกายมุสลิมเบื้องต้น 2) การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการตัดเย็บและการใช้จักรเย็บผ้า 3) การสร้างแบบตัดเครื่องแต่งกาย 4) เทคนิคการตัดเย็บ 5) การเลือกวัสดุและการตกแต่ง และ 6) หลักการตลาดเบื้องต้น

3.3.5 นำหลักสูตรอาชีพออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมที่ผ่านการวิพากษ์มาแล้ว เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการ วิทยาลัยชุมชนสงขลา เพื่อพิจารณาถ่วงถ่วง ความเป็นมาและความถูกต้องตามหลักวิชาการ เมื่อปรับแก้ตามข้อเสนอแนะแล้ว ที่ประชุมมีมติให้นำเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสภาวิทยาลัยชุมชนสงขลาต่อไป

3.3.6 นำหลักสูตรอาชีพออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมที่ผ่านที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการ เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการสภาวิทยาลัยชุมชนสงขลา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ที่ประชุมเห็นชอบให้นำหลักสูตรอาชีพออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมไปใช้ในการฝึกอบรมอาชีพตามความต้องการของชุมชนต่อไป

หลักสูตรมีโครงสร้างประกอบด้วยเนื้อหา 6 บทเรียน เวลาเรียน 75 ชั่วโมง เป็นภาคทฤษฎี 11 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติ 64 ชั่วโมง หัวข้อเนื้อหาประกอบด้วย 1) การออกแบบเครื่องแต่งกายมุสลิมเบื้องต้น 2) การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการตัดเย็บและการใช้จักรเย็บผ้า 3) การสร้างแบบตัดเครื่องแต่งกาย 4) เทคนิคการตัดเย็บ 5) การเลือกวัสดุและการตกแต่ง และ 6) หลักการตลาดเบื้องต้น

3.3.7 นำกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาระดับอาชีพออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิม จำนวน 21 คน ไปศึกษาดูงานชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับสมาชิกในกลุ่มผ้าบาติก อำเภอบางแก้ว และกลุ่ม MUSPA อำเภอสู่ไทย จังหวัดนราธิวาส เกี่ยวกับเทคนิคการออกแบบ การเลือกใช้ผ้า การลงสี กระบวนการทำงานกลุ่ม การบริหารจัดการ การพัฒนาทักษะฝีมือ และการจัดการตลาด

3.4 จัดฝึกอบรมปฏิบัติการออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตามหลักสูตรที่พัฒนาด้วยกระบวนการ DACUM ณ ห้องปฏิบัติการตัดเย็บ วิทยาลัยชุมชนสงขลา จำนวน 75 ชั่วโมง ในระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม ถึงวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2563 ตามกำหนดการสอนเนื้อหาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ พร้อมการให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดจากอาจารย์ผู้สอน ตามตารางสอนและกำหนดการสอน

หลังการฝึกอบรม ได้จัดแสดงผลงานการออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ที่ชั้น 5 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเฟสติวัล หาดใหญ่ ในระหว่างวันที่ 25 สิงหาคม – 2 กันยายน 2563 นอกจากนี้ ได้จัดการเดินแบบ (Fashion Show) พร้อมทั้งประกวดผลงานการออกแบบการตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมด้วย

3.5 ศึกษาความพึงพอใจผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพช่างออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมที่พัฒนาด้วยกระบวนการ DACUM หลังจากจบการฝึกอบรม โดยใช้แบบประเมินของสถาบันวิทยาลัยชุมชนที่ใช้ในการประเมินติดตามกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ

5. ผลการวิจัย

5.1 หลักสูตรฝึกอบรมยกระดับอาชีพออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตามความต้องการของชุมชนที่พัฒนาด้วยกระบวนการคิด (DACUM) หลักสูตรมีเนื้อหาหลัก 6 บทเรียน หัวข้อเนื้อหาหลักประกอบด้วย 1) การออกแบบเครื่องแต่งกาย มุสลิมเบื้องต้น 2) การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการตัดเย็บและการใช้จักรเย็บผ้า 3) การสร้างแบบตัดเครื่องแต่งกาย 4) เทคนิคการตัดเย็บ 5) การเลือกวัสดุและการตกแต่ง และ 6) หลักการตลาดเบื้องต้น

5.2 การฝึกอบรมปฏิบัติการยกระดับอาชีพออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตามหลักสูตรที่พัฒนาด้วยกระบวนการคิด (DACUM) ตามแผนการสอนด้านทฤษฎีและปฏิบัติ หลังการฝึกอบรมได้ชุดเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมที่ออกแบบตัดเย็บโดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนละ 1 ชุด รวม 21 ชุด และนำผลงานของผู้เข้ารับการอบรมไปจัดแสดง (Display) และเดินแสดงแบบ (Fashion Show) พร้อมทั้งประกวดผลงานการออกแบบการตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิม ที่ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเฟสติวัล อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา

ภาพที่ 1 ฝึกปฏิบัติออกแบบและวาดภาพชุด

ภาพที่ 2 ฝึกปฏิบัติตัดแบบลงบนกระดาด

ภาพที่ 3 จัดแสดงโชว์ & แพร่ ผลงานของผู้เข้ารับการอบรมการออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิม

ภาพที่ 4 จัดแสดงโชว์ & แพร่ ผลงานของผู้เข้ารับการอบรมการออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิม

บทความวิจัย

5.3 ผลการประเมินความพึงพอใจ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมยกระดับอาชีพการออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตามหลักสูตรที่พัฒนาด้วยกระบวนการ DACUM ปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาความพึงพอใจผู้เข้ารับการอบรมพัฒนาอาชีพการออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตามหลักสูตรที่พัฒนาด้วยกระบวนการดาคัม (DACUM)

ประเด็นการสำรวจความพึงพอใจ	(N=21)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านขั้นตอนการให้บริการ	4.65	0.26	มากที่สุด
2. ด้านการให้บริการของบุคลากร : อาจารย์ผู้สอน วิทยากร เจ้าหน้าที่	4.66	0.25	มากที่สุด
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก : อุปกรณ์ สื่อ ห้องเรียน อาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.59	0.30	มากที่สุด
4. ด้านคุณภาพและความเชื่อมั่นการให้บริการ	4.66	0.22	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.64	0.28	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า โดยรวมแล้ว พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อการอบรมพัฒนาอาชีพการออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตามหลักสูตรที่พัฒนาด้วยกระบวนการดาคัม (DACUM) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = 0.28) ด้านการให้บริการของบุคลากร : อาจารย์ผู้สอน วิทยากร เจ้าหน้าที่ และด้านคุณภาพและความเชื่อมั่นการให้บริการ มีระดับความพึงพอใจมากที่สุดทั้งสองด้าน ($\bar{X}$ =4.66, S.D. = 0.25 และ 0.22)

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 การพัฒนาหลักสูตรยกระดับอาชีพออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตามความต้องการของชุมชนด้วยกระบวนการดาคัม (DACUM) มีวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะปฏิบัติเกี่ยวกับการออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายมุสลิมเบื้องต้น การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการตัดเย็บ การใช้จักรเย็บผ้า การสร้างแบบตัดเครื่องแต่งกายและเทคนิคการตัดเย็บ การเลือกวัสดุตัดเย็บ การสร้างรายละเอียดตกแต่งหลักการตลาดเบื้องต้น ตลอดจนทั้งมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ เวลาที่ใช้ในการเรียน 75 ชั่วโมง แบ่งเป็นภาคทฤษฎี 11 ชั่วโมง ปฏิบัติ 64 ชั่วโมง จำนวน 6 หน่วยเรียน 17 หัวข้อ ใช้เวลาในเรียนทฤษฎีและฝึกปฏิบัติตามกำหนดการวันละ 6 ชั่วโมง รวมเวลาที่สอนทั้งหมด 13 วัน

จากหน่วยการเรียนรู้และหัวข้อการสอน พบว่า จำนวนเวลาที่สอนภาคทฤษฎี 11 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 64 ชั่วโมง คิดเป็นสัดส่วน 1 ต่อ 5.82 ซึ่งโดยทั่วไปตามหลักสูตรของสถาบันวิทยาลัยชุมชน หากเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติก็จะมีสัดส่วนทฤษฎีและปฏิบัติเพียง 1:3 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพช่างออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตามความต้องการของชุมชนด้วยกระบวนการดาคัม (DACUM) นั้น เน้นงานปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ สอดคล้องกับการศึกษาของจินดาพร บุญประกอบ [5] ที่ศึกษาทักษะกระบวนการทำงานจากการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมด้วยเทคนิคดาคัม หน่วยการเรียนรู้ปลายสวยงาม ผลการประชุมดาคัม ประกอบด้วยงานหลัก 7 ข้อ สมรรถนะ 18 ข้อ งานหลัก ได้แก่ เตรียมสถานที่ ผสมพันธุ์ เลี้ยงอาหาร รักษาสภาพน้ำ ชัดบ่อ

ตรวจสอบสภาพปลา คัดขาย ซึ่งล้วนแต่กำหนดเป็นงานปฏิบัติ เพราะในการระดมความคิดในขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรแบบดาคัมนั้นจะถามผู้มีประสบการณ์อาชีพว่าในงานของเขาเหล่านั้นจะต้องทำ (Do) และจะต้องรู้ (Know) อะไรบ้างในแต่ละขั้นตอน ซึ่งได้จะงานปฏิบัติออกมาเป็นกลุ่ม ๆ จนครบทุกด้านที่จะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีอาชีพนั้น ๆ [6] ดังนั้น ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรนี้แล้วจึงทำงานได้จริงตามความต้องการ

6.2 การฝึกอบรมปฏิบัติการยกระดับอาชีพออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตามหลักสูตรที่พัฒนาด้วยกระบวนการดาคัม (DACUM) ตามแผนการสอนและกำหนดการสอน จำนวน 75 ชั่วโมง มีแผนการสอนเนื้อหาและฝึกปฏิบัติแบ่งเป็นภาคทฤษฎี 11 ชั่วโมง ปฏิบัติ 64 ชั่วโมง จำนวน 6 หน่วยเรียน 17 หัวข้อ ตามกำหนดการสอน โดยที่อาจารย์ผู้สอนได้สอนไปตามกำหนดที่ละขั้นตอนตามแผนการสอน และให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ อาจารย์ผู้สอนยังได้นัดหมายให้คำปรึกษาในการทำงานนอกเวลาเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลอีกด้วย เนื่องจากเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการสอนไม่เพียงพอ แม้ว่ามีชั่วโมงปฏิบัติค่อนข้างมาก และผู้เรียนเองก็มีความสนใจที่จะเรียนรู้วิธีการและเทคนิคในการออกแบบและตัดเย็บจากผู้สอน ที่มีทั้งความรู้และประสบการณ์ในการสอนมานาน มีผลงานของตัวเองเป็นที่ประจักษ์ นอกจากนี้ ผู้เรียนยังได้รับแรงกระตุ้นไปสู่ความสำเร็จในอาชีพจากการไปศึกษาดูงานกลุ่มออกแบบตัดเย็บเสื้อผ้าที่จังหวัดนราธิวาส อีกทั้งได้กระตุ้นผู้เรียนตลอดเวลาว่าเมื่อจบหลักสูตรนี้แล้วทุกคนต้องมีชุดแต่งกายสตรีมุสลิมไปจัดแสดง (Display) และแสดงแบบ (Fashion Show) ที่โรงแรมหรือศูนย์การค้าที่มีชื่อเสียงในเมืองหาดใหญ่ ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทความพยายามผลิตผลงานออกมาสุดความสามารถ มีผลสำเร็จของงานปรากฏอย่างชัดเจน สามารถออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมคนละ 1 ชุด ในเวลาที่จำกัด สอดคล้องกับการศึกษาของ กานตยูท ตรีบุญนิธิ [7] ในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ผลการศึกษา พบว่า หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับตามเกณฑ์ นักศึกษามีความรู้ ความสามารถในการสอนงานปฏิบัติ การแนะแนวเพื่อพัฒนา และการนิเทศนักศึกษาในระดับดีมาก

6.3 ความพึงพอใจผู้เข้ารับการฝึกอบรมยกระดับอาชีพออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิม ที่พัฒนาหลักสูตรด้วยกระบวนการดาคัม (DACUM) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และในแต่ละด้านของการฝึกอบรม ได้แก่ ด้านการให้บริการของบุคลากร : อาจารย์ผู้สอน วิทยากร เจ้าหน้าที่ ด้านคุณภาพและ ความเชื่อมั่นการให้บริการ ด้านขั้นตอนการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก : อุปกรณ์ สื่อห้องเรียน อาคาร สถานที่ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุดเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ จินดาพร บุญประกอบ [5] พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดมหาราช มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมด้วยเทคนิคดาคัม (DACUM) หน่วยการเรียนรู้ปลาสวยงาม อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับการศึกษาของ กานตยูท ตรีบุญนิธิ [7] พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ มีความเห็นว่า หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครู ช่วยให้ มีความรู้ความสามารถในการสอนงานปฏิบัติ การแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการนิเทศนักศึกษาดีมาก และมีระดับคะแนนความพึงพอใจต่อหลักสูตรระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรยกระดับ อาชีพออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิมตามความต้องการของชุมชนใช้เทคนิคกระบวนการดาคัม (DACUM) ซึ่งมีการเตรียมการวางแผนที่ดี ทั้งเรื่องของหลักสูตรที่พัฒนาตามกระบวนการพัฒนา หลักสูตรแบบดาคัม (DACUM) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ทวีพร ปรีชา [8] หรือกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันวิทยาลัยชุมชนที่ต้องผ่านการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิหลายขั้นตอน ทำให้ได้หลักสูตรฝึกอบรมที่ดี ตรงกับความต้องการของชุมชน วิทยากรที่เป็นผู้สอนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติก็เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์สูง มีความตั้งใจในการถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ เอาใจใส่ต่อผู้เข้ารับการอบรม ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องก็เป็นผู้มีใจบริการสูง ทำให้ผลการประเมินออกมาดี

7. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

7.1 ควรนำหลักสูตรพัฒนาระดับอาชีพออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกายสตรีมุสลิม ที่พัฒนาด้วยกระบวนการดาคัม (DACUM) ไปใช้ในชุมชนอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกับพื้นที่ที่ทำการศึกษแล้ว เนื่องจากบริบททางสังคมของ ชุมชนมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

7.2 ควรใช้กระบวนการดาคัม (DACUM) พัฒนาหลักสูตรอาชีพอื่น ๆ ให้หลากหลายเพื่อพัฒนาอาชีพตามความต้องการของชุมชนในการพัฒนาระดับอาชีพให้สามารถปฏิบัติงานได้จริง ทั้งนี้ เนื่องจากความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรล้วนเป็นสมรรถนะที่จำเป็นต้องทำให้ได้ ซึ่งกำหนดขึ้นมาโดยผู้ทำงานและมีประสบการณ์จริงในอาชีพนั้น

8. เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422
- [2] ประยุทธ์ จันทร์โอชา, พลเอก. (2562). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี. สืบค้นจาก https://www.thaigov.go.th/ploads/document/66/2019/07/pdf/Doc_20190725085640000000.pdf
- [3] ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. (2562). แผนปฏิบัติการเสริมการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปี 2562.
- [4] สถาบันวิทยาลัยชุมชน. (2556). สืบค้นจาก http://iccs.ac.th/about_us.php?aboutus_id=4
- [5] จินดาพร บุญประกอบ. (2554). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมด้วยเทคนิคดาคัม หน่วยการเรียนรู้สลายงามสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดมหาราช. วิทยานิพนธ์ คอม. (ครุศาสตร์อุตสาหกรรม) ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- [6] เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี (ม.ป.ป.). หลักการพัฒนาหลักสูตรโดยวิธีดาคัม. สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/duanpenporn/curriculum-dacum>.
- [7] กานตยัทธ ตรีบุญนิธิ. (2556). การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. (รายงานการวิจัย), สุพรรณบุรี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี.
- [8] ทวีพร ปรีชา (2554). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบและตัดเย็บเสื้อสตรีในการประกอบอาชีพอิสระปริญญาโท กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา), กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.